

כללי לשכת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), תשכ"ב-1962¹

בתוקף סמכותה לפי הסעיפים 65 ו-1091 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א – 1961, מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

פרק ראשון : הליכים לפני הדין

סימן א' : תלונה וקובלנה

1. תלונה או ידיעה על עבירת משמעת

הוגשה לקובל תלונה על עבירת משמעת של עורך דין, והוא סבור שיש מקום להגיש קובלנה על פיה, ימציא העתק התלונה לעורך הדין, ויתן לו הזדמנות להשיב בכתב על התלונה; הגיעה לקובל ידיעה על עבירת משמעת שלא בדרך תלונה, והוא סבור שיש מקום להגיש קובלנה על פיה, יודיע על כך, בכתב, לעורך הדין ויתן לו הזדמנות להשיב בכתב.

2. זמן המצאת תשובה (תיקון: תשל"א)

הומצא לעורך דין העתק התלונה או ההודעה כאמור בסעיף 1, ישיב עליה תוך 14 יום מיום ההמצאה או תוך תקופה ארוכה יותר שקבע הקובל או הסכים לה לפי בקשת עורך הדין; משעברה תקופה זו, רשאי הקובל להגיש קובלנה אף אם לא השיב עורך הדין.

3. פרטים נוספים (תיקון: תשמ"ג)

הקובל רשאי לדרוש מהמתלונן או מעורך הדין פרטים נוספים לתלונה או לתשובה, לפי הענין, אם ראה צורך בכך להבהיר ענין המתעורר בהן, וכן רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, לדרוש מהמתלונן, או מכל צד להליך המשמעת, גם תצהיר וראיות אחרות לאימות פרטי התלונה.

3א. זמן להחלטה בדבר קובלנה (תיקון: תשל"א)

החלטת הקובל להגיש קובלנה או לא להגיש תינתן תוך 90 יום מתום התקופה שנקבעה בסעיף 2, זולת אם קיימות נסיבות המצדיקות שהיו ושינומקו ויודעו למגיש התלונה.

4. הודעה על אי הגשת תלונה (תיקון: תשל"א)

קובל שהוגשה לו תלונה כאמור בסעיף 1 ולא ראה שיש מקום להגיש קובלנה על פיה, יודיע למתלונן על כך בהודעה מנומקת בכתב אם דרש זאת המתלונן.

4א. אצילת סמכויות (תיקון: תשכ"ט)

הועד המרכזי וועד מחוזי רשאים לאצול מסמכויותיהם על פי סעיפים 1 עד 3 לועדה המורכבת מחלק מחברי אותו ועד.

4ב. הודעה על אי הגשת תלונה (תיקון: תשל"א)

הוגשה לועד המרכזי או לועד המחוזי תלונה כאמור בסעיף 1 ולא ראו שיש מקום להגיש קובלנה על פיה, יעבירו ליועץ המשפטי לממשלה את העתק הודעתם לפי סעיף 4 בצירוף התלונה ותשובת עורך הדין שנגדו הוגשה התלונה.

5. הגשת קובלנה

קובלנה תוגש לבית הדין המשמעתי המחוזי אשר לו השיפוט לדון בעבירת המשמעת (בפרק זה ובפרק השני - בית הדין), בארבעה עותקים ובמספר עותקים נוספים כמספר הנאשמים בה.

6. עריכת קובלנה

קובלנה תיערך בכתב ותכיל פרטים אלה:

- (1) שם בית הדין שאליו היא מוגשת;
- (2) שם הקובל;
- (3) שם הנאשם, מקום עבודתו הראשי ומענו;
- (4) התלונה או הידיעה שהומצאו לנאשם לפי סעיף 1;
- (5) תשובת הנאשם, ופרטים נוספים במידה שהיו;
- (6) פירוט העבירות המיוחסות לנאשם.

7. צירוף האשמות

מותר לצרף כקובלנה אחת תלונות אחרות, אם הן מבוססות על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרת מעשים הקשורים זה לזה באופן שהם מהווים מאורע אחד.

8. צירוף נאשמים

מותר להאשים כקובלנה אחת כמה נאשמים אם כל אחד מהם היה צד לאחת מהעבירות שבקובלנה, בין כשותף ובין בדרך אחרת, או אם האישום הוא בשל סדרת מעשים הקשורים זה לזה באופן שהם מהווים מאורע אחד.

9. הפרדת הדין

- (א) בית הדין רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת הדין באשמה פלונית שנכללה בקובלנה או על הפרדת דינו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים.
- (ב) הופרד הדין, תוגש קובלנה אחרת בשל האשמה שהדין בה הופרד או נגד נאשם שדינו הופרד.

10. חזרה מאשמה

- (א) הקובל רשאי לחזור בו מאשמות שבקובלנה, כולן או מקצתן; חזרה לפני תחילת הדיון תהיה בהודעה בכתב לבית הדין; חזרה לאחר תחילת הדיון תהיה ברשות בית הדין.
(ב) חזר בו הקובל מאשמה, יזכה בית הדין את הנאשם מן האשמה שממנה חזר בו הקובל.

11. המצאה לנאשם

העתק מן הקובלנה ומכל הודעה על חזרה מאישום, חתום ביד הקובל, יומצא לנאשם.

12. העברת הדיון

- (א) הוגשה קובלנה והקובל או הנאשם רצו להעביר את הדיון לבית דין משמעותי מחווי של מחוז אחר, יגיש בקשה על כך ליושב ראש בית הדין המשמעותי הארצי.
(ב) יושב ראש בית הדין המשמעותי הארצי יחליט בבקשה לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע את דברם בענין.
(ג) הוחלט על העברת הדיון, תועבר הקובלנה, בצירוף החלטת ההעברה, לבית הדין שאליו הועבר הדיון.

13. מינוי סניגור על - ידי בית הדין

בית הדין הדין בעבירת משמעת, ובית הדין המשמעותי הארצי - בערעור, רשאי למנות לנאשם, לפי בקשתו, סניגור מבין חברי הלשכה לייצגו בפניו; אולם לא ימנה בית הדין לכך חבר הוועד המרכזי, חבר ועד מחוזי או חבר בית דין משמעותי של הלשכה. שכרו של הסניגור, כפי שייקבע על - ידי בית הדין, ישולם על - ידי הלשכה.

סימן ב' : הרכבת בית הדין

14. הרכבת בית הדין (תיקון: תשמ"ג)

- (א) הוגשה קובלנה לבית הדין, יקבעו יושב ראש בית הדין וסגניו את חברי בית הדין שידונו בה. הודעה על הרכב בית הדין תומצא לנאשם ולקובל.
(ב) משנתחם הדיון בקובלנה, יוכל יושב ראש בית הדין לבטל מינויו של חבר בית הדין לדון בקובלנה ולמנות חבר בית הדין אחר תחתיו, משנוכח לדעת כי הנאשם והקובל יחדיו מסכימים לכך.
(ג) חבר בית הדין שנכלל בהרכב ולא הופיע שלוש פעמים לדיון באותה קובלנה, רשאים יושב ראש בית הדין וסגניו לבטל את מינויו לדון באותה קובלנה, וימנו חבר בית הדין אחר תחתיו.

15. התנגדות לחבר בית הדין (תיקון: תשכ"ט)

עם פתיחת הדיון, רשאים הנאשם או הקובל להודיע לבית הדין על התנגדות לחבר בית הדין.

16. החלטה בהתנגדות (תיקון: תשכ"ט)

בית הדין ידון בהתנגדות ויחליט בה; החליט לקבל את ההתנגדות, יקבע יושב ראש בית הדין חבר בית דין אחר במקום החבר שלגביו נתקבלה התנגדות; לא קיבל בית הדין את ההתנגדות, וימשיך לדון בענין שבפניו בהרכבו הקיים.

17. אב בית הדין

נכלל בהרכב בית הדין יושב ראש בית הדין יהיה הוא אב בית הדין, במקרה אחר יהיה אב בית הדין הוותיק שבין חברי בית הדין.

סימן ג' : הזמנת בעלי הדין ועדים

18. קביעת מועד הדיון (תיקון: תשכ"ט)

הורכב בית דין, יקבע אב בית הדין את מועד תחילת הדיון ויזמין בהודעה בכתב לאותו מועד את הנאשם ואת הקובל; ההזמנה תיחתם ביד מזכיר בית הדין, ויצויין בה כי אם לא יופיע הנאשם ידון בית הדין שלא בפניו.

19. הודעה על המשך הדיון (תיקון: תשכ"ט)

בית הדין לא יהיה חייב להזמין בכתב את הנאשם לישיבה נדחית שנקבעה בנוכחותו או בנוכחות בא כוחו ויהיה רשאי לדון בהעדרו אם לא התייצב הנאשם לדיון לישיבה שנדחתה כאמור.

20. הזמנת עדים

אב בית הדין יזמין למועד הדיון אותם העדים אשר בית הדין ימצא לנכון להזמין להעיד או להגיש מסמכים שברשותם, בין על פי בקשת בעלי הדין ובין מיוזמתו הוא.

21. צורת הזמנה ותכנה (תיקון: תשמ"א, תשמ"ג)

הזמנת עד בכתב תהיה חתומה ביד מזכיר בית הדין או מי שמינה לכך יושב ראש בית הדין ותכיל פרטים אלה:

- (1) שם בית הדין;
- (2) שם הקובל;
- (3) שם הנאשם;
- (4) שם המוזמן ומענו;
- (5) המקום והמועד בהם עליו להתייצב להעיד או להגיש אותם מסמכים שיפורטו בהזמנה;
- (6) תמצית הוראות סעיף 66 (5) ו - (6) לחוק.

פרק שני : הליכי הדיון בבית הדין המשמעותי המחוזי

סימן א' : ניהול הדיון

22. ניהול הדין

אב בית הדין ינהל את הדין בישיבות בית הדין, והוא רשאי להורות כל הוראה הדרושה לקיום הסדר במקום הדין.

23. פרוטוקול

- (א) אב בית הדין ינהל פרוטוקול של הדין, אולם רשאי הוא להורות שהפרוטוקול יירשם בידי אחר, או שינוהל בדרך אחרת.
- (ב) הקובלנה, מסמכים שהוגשו ונתקבלו על ידי בית הדין וכל תעודה הנוגעת לאותו דין יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו.

סימן ב': נוכחות בעלי הדין

24. נוכחות הנאשם

לא יידון נאשם בדין משמעתי אלא בפניו, אולם רשאי בית הדין להרשות לנאשם, לפי בקשתו, שייעדר מהדין, כולו או חלקו.

25. דין הנאשם שלא בפניו (תיקון: תשכ"ט)

על אף האמור בסעיף 24, רשאי בית הדין לדון את הנאשם שלא בפניו לאחר שהומצאה לו הזמנה לפי סעיף 18 או במקרה הנזכר בסעיף 19.

25א. הודעת ההליכים לנידון שלא בפניו (תיקון: תשמ"א)

אין באמור בסימן זה כדי לגרוע מסמכותו של בית הדין להרחיק מאולם בית הדין נאשם המפריע לדיוני בית הדין, אולם ההליכים שהתנהלו שלא בפניו יובאו לידיעתו בדרך שיקבע בית הדין.

26. סניגור בהעדר נאשם (תיקון: תשמ"א)

נאשם שנעדר מהדין ללא רשות בית הדין, לא ייוצג בו על - ידי סניגור, אלא ברשות בית הדין.

27. העדר הקובל

לא ידון בית הדין בקובלנה בהעדר הקובל; הוזמן הקובל ולא התייצב, רשאי בית הדין לדחות את מועד הדין או לזכות את הנאשם.

סימן ג': בירור האשמה

28. פרשת הקטיגוריה

לא הודה הנאשם בתשובתו בכתב או בפני בית הדין בעובדות המיוחסות לו בקובלנה, או הודעה בחלק מהן, יביא הקובל את ראיותיו לפני בית הדין לפי סדר שיקבע.

29. חזרה מהודאה

נאשם רשאי לחזור בו מהודאתו, כולה או מקצתה, בכל שלב של המשפט עד להכרעת הדין. אולם לא יחזור בו מהודאה שהודה בפני בית הדין אלא ברשות בית הדין.

30. טענת חוסר אשמה

עם סיום הגשת ראיות הקובל רשאי הנאשם לטעון כי האשמה לא הוכחה אף לכאורה, והקובל רשאי להשיב על הטענה.

31. זיכוי של העדר הוכחה לכאורה

מצא בית הדין כי האשמה לא הוכחה אף לכאורה, יזכה את הנאשם ורשאי הוא לעשות כך אף אם לא נטענה טענה לפי סעיף 30, לאחר שנתן לקובל הזדמנות להשמיע את דברו בעניין.

32. פרשת הסניגוריה

לא זוכה הנאשם לפי סעיף 31 רשאי הוא -

- (1) להביא את ראיות הסניגוריה, ולהקדים להן דברי פתיחה;
- (2) להעיד כעד סניגוריה, ואז הוא עשוי להיחקר;
- (3) למסור הודעה, ואז לא ייחקר;
- (4) להימנע הן מעדות והן ממסירת הודעה.

33. ראיות היועץ המשפטי

הצטרף היועץ המשפטי לממשלה לדין, רשאי הוא להביא את ראיותיו תוך כדי פרשת הקטיגוריה או תוך כדי פרשת הסניגוריה, כפי שיודע לבית הדין, ובשלב שיקבע בית הדין.

34. ראיות מטעם בית הדין וראיות נוספות

סיימו בעלי הדין הבאת ראיותיהם, רשאי בית הדין להזמין מטעמו הוא כל עד, ואפילו אם כבר נשמעה עדותו, ולהורות על הגשת כל ראיה אחרת, ורשאי הוא להרשות לבעלי הדין, על פי בקשתם, להביא ראיות נוספות אם ראה צורך בכך.

35. סדר חקירת עדים והגשת ראיות אחרות

- (א) סדר חקירת העדים והגשת ראיות אחרות יהיה ככל האפשר כסדר הנהוג במשפט פלילי בבית משפט מחוזי.
- (ב) הצטרף היועץ המשפטי לממשלה לדין, יקבע בית הדין את שלב חקירת העדים על ידי היועץ המשפטי לממשלה.

36. סיכומים (תיקון: תשמ"א)

- (א) כתום הבאת ראיות, או אם לא הובאו ראיות עקב הודאת הנאשם בעובדות או מטעם אחר, רשאים הקובל, ואחריו הנאשם, להשמיע את סיכומיהם לענין האשמה.
- (ב) הצטרף היועץ המשפטי לממשלה לדין, רשאי הוא להשמיע את סיכומיו לאחר הקובל ולפני הנאשם.
- (ג) בהסכמת בעלי הדין רשאי בית הדין להרשות שהסיכומים של בעלי הדין, כולם או מקצתם, יוגשו לו בכתב, לפי סדר ובמועדים שיקבע בית הדין.

סימן ד' : פסק דין

37. הכרעת דין (תיקון: תשמ"א)

- (א) בתום בירור האשמה יכריע בית הדין את דינו של הנאשם לזיכוי או להרשעה, זולת אם החליט על ביטול הקובלנה. הכרעת הדין תהיה בכתב ותנומק.
- (ב) בית הדין יתן את הכרעת הדין תוך 60 יום מיום סיום הדיון, ואם נסתיים הדיון בסיכומים בכתב - מיום הגשתו של כתב הסיכום האחרון; לא ניתנה הכרעת בית הדין תוך המועד האמור, יודיע אב בית הדין על כך ועל סיבת העיכוב, בכתב, ליושב ראש בית הדין.

38. קריאת ההכרעה והנימוקים

הכרעת הדין תיחתם בידי חברי בית הדין ותיקרא בפני בעלי הדין, או יומצא להם העתק ממנו, כפי שיקבע בית הדין.

39. הרשעה בעבירה על פי עובדות שלא נכללו בכתב האישום

בית הדין רשאי להרשיע נאשם בעבירות משמעת שאשמתו בה מתגלית מן העובדות שהוכחו בפניו אף אם עובדות אלה לא נטענו בקובלנה, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן.

40. הרשעה בעבירות אחרות

בית הדין רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שנתגלו מן העובדות שהוכחו בפניו, אך לא יטיל עליו בגזר דינו אלא עונש אחד בשל אותו מעשה.

41. חיוב מתלונן

לא יחייב בית הדין מתלונן בתשלום הוצאות לפי סעיף 69 (5) לחוק, אלא לאחר שנתן למתלונן הזדמנות להשמיע את דברו. החלטת בית הדין בעניין זה תהווה חלק מפסק הדין.

42. ראיות לענין העונש ולחיובים אחרים (תיקון: תשכ"ב)

הרשיע בית הדין את הנאשם, רשאים הקובל, היועץ המשפטי לממשלה אם הצטרף לדין, ואחריהם הנאשם, לטעון את טענותיהם לענין מידת העונש. בית הדין רשאי להרשות להם להביא ראיות לענין זה. בסעיף זה "עונש" - לרבות חיובים אחרים שרשאי בית הדין להטיל לפי סעיף 69 לחוק.

43. גזר דין (תיקון: תשמ"א)

- (א) לאחר הטענות והראיות, אם היו, יקבע בית הדין בגזר דינו את החלטתו לענין העונש ותוצאות אחרות של ההרשעה שהוא מוסמך להחליט עליהן לפי סעיפים 69 ו-78 (א) לחוק. גזר הדין ייחתם בידי חברי בית הדין וייקרא בפני בעלי הדין או יומצא להם, כפי שיקבע בית הדין.
- (ב) (1) בית הדין יתן את גזר דינו בתום הטענות והראיות, אולם רשאי הוא מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדחות את המועד למתן גזר הדין, אך לא ביותר מ-21 יום;
- (2) לא ניתן גזר הדין במועד נדחה כאמור, יודיע אב בית הדין על כך ועל סיבת העיכוב בכתב ליושב ראש בית הדין.

44. המצאת פסק הדין שהוקרא

הכרעת דין וגזר דין שהוקראו - יומצא העתק מהם לבעלי הדין.

44א. סמכות היושב ראש לזמן למתן פסק הדין (תיקון: תשמ"א)

לא זימן אב בית הדין במועד את בית הדין למתן הכרעת הדין או גזר הדין ולא הודיע על כך ועל סיבת העיכוב ליושב ראש בית הדין, הכל כקבוע בסימן זה, רשאי יושב ראש בית הדין לזמן את בית הדין ואת בעלי הדין למועד שיקבע כדי שביט הדין יתן או את הכרעת הדין את גזר הדין, לפי הענין.

44ב. שמירת תוקף (תיקון: תשמ"א)

הכרעת דין וגזר דין שניתנו שלא במועדים כפי שנקבעו בסימן זה לא ייפסלו מחמת כך בלבד.

פרק שלישי : השעיה זמנית

45. צורת בקשה להשעיה זמנית (תיקון: תשכ"ט)

- (א) בקשה להשעיה זמנית לפי סעיף 78 (ב) או (ג) לחוק תכיל פרטים אלה:
- (1) שם בית הדין המחוזי בו מוגשת הבקשה;
- (2) שם המבקש;
- (3) שם עורך הדין שהבקשה מתייחסת אליו (להלן בפרק זה - המשיב), מקום עבודתו הראשי ומענו;
- (4) הבקשה להשעיה ולנימוקה.
- (ב) אל הבקשה יצורף העתק מאושר מפסק הדין המרשיע את המשיב בעבירה כאמור בסעיף 78 (ב) לחוק, או מכתב האישום כאמור בסעיף 78 (ג) לחוק, הכל לפי העניין.

46. סדרי דין נוספים (תיקון: תשכ"ט)

על הדיון בבקשה להשעיה זמנית יחולו הוראות סעיפים 20 עד 27, 43 ו-44, בתיאומים לפי העניין.

47. ראיות בעלי הדין

במידה שביטול הדין ראה צורך בכך, יתן לבעלי הדין רשות להביא ראיותיהם. סדר הבאתן יהיה בהתאם לאמור בסעיף 3, בתיאומים לפי העניין.

פרק רביעי : ביטול חברות

48. הגשת בקשה לביטול חברות

בקשה לביטול רישומו של חבר הלשכה בפנקס החברים וביטול חברותו בלשכה לפי סעיף 47 לחוק (להלן - בקשה לביטול חברות), תוגש לבית הדין המשמעתי המחוזי של המחוז שבו נמצא מקום עבודתו הראשי של החבר על ידי הוועד המרכזי או היועץ המשפטי לממשלה (להלן בפרק זה - המבקש).

49. צורת הבקשה

בקשה לביטול חברות תכיל פרטים אלה :

- (1) שם בית הדין שאליו היא מוגשת ;
- (2) שם המבקש ;
- (3) שם עורך הדין שהבקשה מתייחסת אליו (להלן בפרק זה - המשיב), מקום עבודתו הראשי ומענו ;
- (4) העובדות שעליהן מבסס המבקש את בקשתו ;
- (5) שמות העדים שהמבקש מבקש להשמיע.

50. המצאת העתק הבקשה

העתק מן הבקשה לביטול חברות, חתומה ביד המבקש, יומצא למשיב וליועץ המשפטי לממשלה אם לא היה הוא המבקש.

51. סדרי דין נוספים

על הדיון בבקשה לביטול חברות, יחולו סעיפים 14 עד 36, בתיאומים לפי העניין.

52. החלטה

בתום בירור הבקשה יחליט בית הדין בבקשה בהחלטה מנומקת בכתב.

פרק חמישי : ערעור

53. הגשת כתב ערעור

המערער יגיש לבית הדין המשמעתי הארצי, תוך שלושים יום מהיום בו קיבל העתק פסק הדין, או החלטת ההשעיה הזמנית שמערערים עליהם, כתב ערעור מנומק חתום על ידיו, בצירוף העתק מאושר של פסק הדין או החלטה ומספר נוסף של העתקים ממנו לצורך המצאתם כנדרש בסעיף 54.

54. הארכת מועד

בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על החלטת בית דין משמעתי מחוזי תוגש ליושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי והוא יכריע בה ; נעדר יושב ראש בית הדין הארצי, יכריע בבקשה הסגן הוותיק מבין סגניו ואם הם בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

54. המצאת העתקי כתב הערעור

העתק מכתב הערעור, מסומן בתאריך הגשתו, יומצא על ידי בית הדין המשמעתי הארצי לכל משיב.

55. המשיב בערעור מטעם היועץ המשפטי לממשלה

בערעור מטעם היועץ המשפטי לממשלה שלא היה הקובל, כשהערעור הוא על הזיכוי או על קולת העונש, יהיה המשיב - הנאשם, וכשהערעור הוא על ההרשעה או חומרת העונש או החלטת השעיה זמנית, יהיו המשיבים - הקובל והנאשם.

56. העברת חומר הדיון

הוגש ערעור, יעביר בית הדין המשמעתי המחוזי את הפרוטוקול לבית הדין המשמעתי הארצי.

57. הרכבת בית הדין בערעור

משהוגש ערעור, יקבעו יושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי וסגניו את הרכב בית הדין שידון בערעור. הודעה על ההרכב תומצא למערער ולמשיב.

58. תחולת הוראות נוספות

הוראות סעיפים 15 עד 19, 2 ו-231- יחולו בערעור לבית הדין המשמעתי הארצי, בתיאומים לפי העניין.

59. חזרה מערעור

מערער רשאי לחזור בו מערעורו בכל שלב של הדיון בו עד למתן ההחלטה. אולם אם היה הקובל מערער שלא יחזור בו לאחר תחילת הדיון אלא ברשות בית הדין.

60. איחוד ערעורים

הוגשו ערעורים אחדים באותו ענין, רשאים יושב ראש בית הדין המשמעתי וסגניו להחליט על איחוד הערעורים.

61. ערעור בפני בעלי הדין

הדיון בערעור יהיה בפני בעלי הדין, אולם אם הוזמן בעל דין ולא התייצב, רשאי בית הדין לדון בערעור שלא בפניו.

62. סדרת הטענות בערעור.

בערעור יטען תחילה המערער ואחריו המשיב, ובאיחוד ערעוריהם של הנאשם ושל הקובל יטען תחילה הנאשם, זולת אם הורה בית הדין על דרך אחרת. הצטרף היועץ המשפטי לממשלה לדיון בערעור, יקבע בית הדין את שלב טיעונו; ואולם רשאי הנאשם, בכל מקרה, להוסיף ולטעון בתום טענות בעלי הדין האחרים.

63. סדר הטענות בערעורי נאשמים אחדים

אוחדו ערעוריהם של נאשמים אחדים יקבע בית הדין את סדר הטענות ביניהם.

64. קבלת ראיות

בית הדין בערעור רשאי, אם הוא סבור כי הדבר דרוש לעשיית צדק, לקבל, לפי בקשת הנאשם, ראיות נוספות שלא הובאו בערכאה הקודמת. הביא הנאשם ראיות כאמור, רשאי בית הדין להרשות לבעלי הדין האחרים להביא ראיות-הזמה.

65. מתן הוראות

בית הדין בערעור רשאי אגב דיונו לתת כל הוראה שבית הדין המשמעותי המחוזי רשאי לתת לפי כללים אלה, בתאימותם לפי העניין.

66. החלטת בית הדין

לאחר טענות בעלי הדין יחליט בית הדין, בפסק דין מנומק, כל אחת מאלה:

- (1) לדחות את הערעור; ורשאי הוא לעשות כן אף אם קיבל טענה מן הטענות שנטענו בו על ידי המערער אם הוא סבור כי לא נגרם עיוות דין;
- (2) לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את פסק הדין של בית הדין המשמעותי המחוזי או את החלטתו, לבטלו וליתן אחר במקומו, או להחזיר את הדין לבית הדין המשמעותי המחוזי, עם הוראות כפי שימצא לנכון.

67. הקראת פסק הדין

פסק הדין ייחתם בידי חבר בית הדין ויוקרא בפני בעלי הדין, או יומצא להם העתק ממנו, כפי שיקבע בית הדין. ויוקרא פסק דין, יומצא העתק לבעלי הדין לאחר מכן.

פרק ששי : ביצוע פסק דין

68. המצאת פסק הדין לשם ביצוע תיקון: תשמ"א

פסק דין של בית דין משמעותי המטיל עונש, והחלטה בדבר השעיה זמנית או ביטול חברות, ואם הוגש ערעור - פסק הדין הסופי שבענין, יומצא על ידי בית הדין המשמעותי לוועד המרכזי של הלשכה לשם ביצועו במידה שלא נקבעו בחוק דרכי הביצוע. גזר דין של השעיה לתקופה קצובה או של הוצאה מן הלשכה שבית הדין לא ציווה על פרסומו כאמור בסעיף 69 (6) לחוק, יפורסם בציון שמו של הנאשם בדרך שיוורה עליה הוועד המרכזי של הלשכה; ציווה בית הדין על פרסום כאמור, יפורסם גזר הדין כפי שהורה בית הדין.

68א. הודעה על הוצאה מהלשכה, השעיה והשעיה זמנית (תיקון: תשמ"א)

הוועד המרכזי יתן הודעות לבתי משפט, לבתי דין, לגופים או לאנשים המנויים בסעיף 20 (2) לחוק, ורשאי לתת הודעה לכל גוף בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית וכן לכל גוף הפועל על פי חוק, על הוצאתו של עורך הדין מהלשכה ועל השעית חברותו בה לתקופה קצובה, בין שציווה בית הדין בדבר פרסומו של גזר הדין שבו הוטל העונש של הוצאה מהלשכה או של השעיה או של השעיה זמנית או בדבר אי פרסומו, ובין שלא ציווה כך.

69. דרכי ביצוע העונש

- (א) הוטלו על נאשם אזהרה או נזיפה - יזהירו הוועד המרכזי, או ינזוף בו בכתב, בהתאם לפסק הדין.
- (ב) הוטל על עורך דין הוצאה מן הלשכה, או הוחלט על ביטול חברותו בלשכה - יבטל הוועד המרכזי את רישומו בפנקס החברים.
- (ג) הוטל על נאשם עונש השעיה, פסילה להתקבל כחבר הלשכה, ביטול התמחות או ביטול בחינה, או הוחלט על השעית הזמנית - יערוך הוועד המרכזי אותם רישומים שיהא צורך בהם על מנת לתת תוקף לפסק הדין.

פרק שביעי : הפסקת הדיון

70. הפסקת הדיון

הוגש לבית דין משמעותי הדין בענין לפי הפרק הששי לחוק העתק מכתב אישום בפלילים נגד אותו עורך דין בשל מעשה או מחדל המשמש עילה לדיון בפניו, יחליט בית הדין, לאחר שנתן הזדמנות לכל בעל דין לומר את דברו בענין - לפי סדר שיקבע בית הדין - אם להפסיק את דיונו עד למתן פסק סופי בפלילים או להמשיך בדיון.

71. שינוי ההחלטה

בית הדין המשמעותי רשאי לשנות את החלטתו לפי סעיף 70 בכל עת.

פרק שמיני : הוראות שונות

72. הצטרפות היועץ המשפטי לממשלה

החליט היועץ המשפטי לממשלה על הצטרפותו לדיון לפי הפרק הששי לחוק, יודיע על כך בכתב לבית הדין המשמעותי או בית המשפט העליון.

73. סודיות הדיון (תיקון: תשמ"ג)

- (א) הדיון המשמעתי יתנהל בדלתיים סגורות.
 (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי מגיש התלונה להיות נוכח בשעת הדיון, אלא אם כן החליט בית הדין המשמעתי שלא להרשות לו להיות נוכח בשעת הדיון או בכל חלק ממנו.
 (ג) בית הדין רשאי, לפי בקשת הנאשם, להרשות נוכחות אנשים זולת בעלי הדיון ובאי כוחם.
 (ד) מגיש תלונה שלא נכח בשעת מתן פסק הדין, רשאי לקבל, לפי בקשתו, הודעה בדבר החלטת בית הדין, אלא אם כן החליט בית הדין, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לתתה.

74. (בוטל) (תיקון: תש"ם)

75. דעת מיעוט

פסק דין והחלטה אחרת של בית הדין, שיש בה דעת מיעוט, יחתמו כל חברי בית הדין על החלטת הרוב; אך רשאי בעל דעת מיעוט להוסיף את דעתו החולקת ונימוקיו בפסק הדין.

76. (בוטל) (תיקון: תש"ם)

77. המצאת מסמכים (תיקון: תשמ"א)

- (א) כל מסמך שיש להמציא לנאשם או כשהוא מערער או משיב בערעור לפי כללים אלה, המצאתו תהיה במסירה לידיו או לידי פקיד במשרדו או במשלוח מכתב בדואר רשום לפי מען מגוריו או מען משרדו העיקרי עם אישור מסירה, ואם לא ניתן לבצע המצאה באחת מדרכים אלה, תהיה המצאה בדרך שיוורה עליה אב בית הדין.
 (ב) היתנה המצאה במשלוח מכתב כאמור, רשאי בית הדין לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה.
 (ג) יושב ראש בית הדין המשמעתי או אב בית הדין לאחר שהורכב בית הדין, רשאים להורות על המצאת מסמכים כאמור בסעיף קטן (א) גם לבני אדם אחרים, לפי שיקול דעתם.
 (ד) על המסמכים לפי סעיף זה יחתמו אב בית הדין או מזכיר בית הדין.

77א. תחליף המצאה (תיקון: תשמ"א)

- בית הדין רשאי להורות על תחליף המצאה בדרך של פרסום ברשומות, בעתון יומי או בכל דרך אחרת שתיראה לו, אם נתקיים בנאשם אחד מאלה:
 (1) מען מגוריו או מען משרדו העיקרי אינם ידועים לקובל;
 (2) מקום מגוריו או מקום משרדו היו סגורים בשעות סבירות;
 (3) הנאשם עזב את הארץ או יש יסוד סביר להניח שעזב את הארץ, ולא עלה בידי הקובל להמציא מסמך באחת הדרכים האמורות בסעיף 77.

77ב. המצאה בדרך אחרת (תיקון: תשמ"ג)

- (א) באין אפשרות למצוא את הנמען של מסמך, מותר להמציא את המסמך לבן משפחה של הנמען הגר עמו ושילפי מראית עין מלאו לו שמונה עשרה שנים.
 (ב) שליח המצאת מסמך שלא מצא אדם שאפשר לפי כללים אלה להמציא לו כדין את המסמך, אף על פי שפעל בשקידה ראויה וסבירה, או שהאדם כאמור סירב לקבל את המסמך, ידביק את המסמך על הדלת החיצונית או במקום אחר נראה לעין בבית שבו רגיל האדם לגור או לעסוק, ובית הדין רשאי להצהיר שהמסמך הומצא כראוי על ידי הדבקה כאמור.

78. פגמים שאינם פוגמים בדיון

ליקוי באחד המסמכים המשפטיים או אי התאמה בין מסמך למסמך, אין בהם כדי לפגום בתוקפם של ההליכים על פיהם; אולם אם נראה לבית הדין כי יש בדבר חשש לעיוות דינו של הנאשם, ידחה את הדיון למועד אחר או יורה הוראה אחרת כדי להסיר את החשש.

79. מתמחים

לענין כללים אלה "עורך דין" - לרבות מתמחה, במידה שהדין המשמעתי חל על מתמחה, ובתיאומים המחוייבים לפי העניין.

80. סיניגור

כל פעולה של נאשם לפי כללים אלה רשאי לעשותה גם סיניגורו במקומו, זולת אם נאמר אחרת בכללים אלה.

81. סדרי הדיון בענין הוראות

בכל ענין של סדרי דין שאין עליו הוראה בחוק, בכללים אלה או בחיקוק אחר, ינהג בית הדין המשמעתי בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק.

82. השם

לכללים אלה ייקרא "כללי לשכת עורכי - הדין (סדרי - הדין בבתי - הדין המשמעתיים)", התשכ"ב-1962."

¹ ק"ת תשכ"ב, 1932, 2055; תשכ"ה, 621; תשכ"ט, 674; תשל"א, 1678; תש"ס, 2189; תשמ"א, 490; תשמ"ג, 1769; תשס"ט, 555.